

Asia: VN/32853/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi elintarvikemarkkinalain ja oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 6 §:n ja 5 luvun 2 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan yleiset huomiot koko esityksestä

-

2. Huomiot esityksen vaikutuksista

-

3. Huomiot luvusta suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

-

4. Muut huomiot perusteluista

-

5. Huomiot 1 §:stä Soveltamisala säännöskohtaisine perusteluineen

-

6. Huomiot 1 a §:stä Säännökset, joita sovelletaan riippumatta muutoin sovellettavasti laista säännöskohtaisine perusteluineen

-

7. Huomiot 1 b §:stä Lain tarkoitus säännöskohtaisine perusteluineen

-

8. Huomiot 2 §:stä Määritelmät säännöskohtaisine perusteluineen

-

9. Huomiot 2 e §:stä Kaupalliset kostotoimet säännöskohtaisine perusteluineen

-

10. Huomiot 3 a §:stä Neuvottelut poikkeuksellisten olosuhteiden johdosta säännöskohtaisine perusteluineen

-

11. Huomiot 4 a §:stä Neuvotteluvoiman väärinkäyttö säännöskohtaisine perusteluineen

-

12. Huomiot 4 b §:stä Kielto edellyttää tiettyjä tietoja säännöskohtaisine perusteluineen

Pykälä näyttää rajoittavan sitä, missä määrin kauppa voi pyytää tavarantoimittajilta tietoja tuotteiden tuotantotavoista. Pro Luomun huolena on, että jos tuotantotapaa koskevien tietojen kysyminen tulkittaisiin laajasti liikesalaisuudeksi tai jopa kategorisesti kielletyksi, kauppa ja muut toimijat eivät voisi käytännössä varmistaa, mitä markkinoinnissa ja myynnissä käytetyt tuotantotapaviittaukset tarkoittavat ja mihin ne perustuvat. Koska markkinoilla on yhä enemmän tuotteita, joissa viitataan erilaisiin kestäviin tuotantotapoihin, herää kysymys, voisiko uusi kirjaus rajoittaa tällaisten väitteiden taustojen selvittämistä myös silloin, kun tuotantotapaa käytetään aktiivisesti markkinoinnin ja myynnin perustana.

Luomun tuotantotapa on selkeästi määritelty lainsäädännössä, ja sen periaatteet ovat avoimia ja läpinäkyviä. Luomua valvotaan koko tuotantoketjussa, minkä vuoksi tiedon välittäminen arvoketjussa on keskeinen osa luomujärjestelmän toimintaa. Näiden seikkojen tähden luomuviljely on huono esimerkki vapaaehtoisten tietojen luovuttamisesta.

Lisäksi koska tieto luomun tuotantotavasta on avointa ja läpinäkyvää, luomun kilpailukyvyn kannalta olisi ongelmallista, jos markkinoille syntyisi luomua muistuttavia vastuullisuusväitteitä, joiden taustoja ostaja ei pystyisi arvioimaan tai joista ei voisi esittää perusteltuja kysymyksiä.

Emme varsinaisesti vastusta tuotantotavan lisäämistä pykälään 4 b, mutta toivomme, että lain jatkovalmistelussa arvioidaan tällaisen kategorisen kiellon mahdolliset vaikutukset ympäristövastuullisten tuotantotapojen edistämiseen erityisesti silloin, jos tuotantotapaa käytetään myynti- tai markkinointiväittämiin.

13. Huomiot 4 c §:stä Ostajan tuotemerkin suosimisen kielto säännöskohtaisine perusteluineen

-

14. Huomiot 5 §:stä Elintarvikemarkkinavaltuutettu ja 7 §:stä valvonta säännöskohtaisine perusteluineen

-

15. Huomiot 10 §:stä Huomautus, 11 §:stä Julkinen varoitus ja 11 a §:stä Elintarvikemarkkinavaltuutetun asettama kielto säännöskohtaisine perusteluineen

-

16. Huomiot 11 b §:stä Markkinaoikeuden asettama kiello ja 12 §:stä Elintarvikemarkkinavaltuutetun oikeus hakea markkinaoikeudelta kiellon määräämistä säännöskohtaisine perusteluineen

-

17. Huomiot siirtymäsäännöksestä

-

18. Huomiot 12 a §:stä seuraamusmaksu ja 13 b §:stä Viranomaisten välinen tietojenvaihto säännöskohtaisine perusteluineen

-

19. Huomiot Oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain muuttamisesta säännöskohtaisine perusteluineen

-

Lamminparras Aura
Pro Luomu ry